

Lastensuojelun jälkihuolto

Jälkihuollon järjestäminen

Jälkihuolto on sijaishuollon tai vähintään kuusi kuukautta kestäneen avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen tarjottavaa tukea lapselle tai nuorelle. Jälkihuollon tarkoituksena on tukea lapsen kotiutumista sijaishuollosta tai auttaa nuorta saavuttamaan riittävät valmiudet itsenäisen elämän aloittamiselle. Jälkihuollon tuki voi olla myös lapsen tai nuoren vanhempien tai muiden kasvatuksesta vastaavien henkilöiden tukemista.

Lapsen tai nuoren sijaishuollosta vastuussa oleva kunta eli jälkihuoltovelvollinen kunta vastaa jälkihuollosta. Jälkihuoltoon nuorella on tasavertainen oikeus saada kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kotikunnastaan kuten muillakin kunnan asukkailla.

Lapsella tai nuorella on oma sosiaalityöntekijä, joka tekee yhdessä lapsen tai nuoren sekä tämän verkoston kanssa jälkihuollon asiakassuunnitelman vähintään kerran vuodessa. Jälkihuollon asiakassuunnitelma laaditaan yksilöllisesti lapsen tai nuoren tarpeita vastaavaksi. Jälkihuoltosuunnitelmaan kirjataan jälkihuollon tarkoitus ja tavoitteet sekä rakennetaan nuoren tarpeita tukeva palvelukokonaisuus.

Jälkihuolto voi olla tukea esimerkiksi opiskeluun, asumiseen ja terveyteen, työllistymiseen, taloudellisten asioiden selvittelyyn ja hoitamiseen sekä muihin itsenäiseen elämään liittyviin asioihin. Jälkihuollon aikana on mahdollista saada taloudellista tukea opintoihin, harrastukseen ja läheisten tapaamiseen sekä toimeentulon ja asumisen turvaamiseen. Jälkihuoltoon nuori on oikeutettu toimeentulotukeen, kunhan tuen edellytykset täyttyvät.

Jälkihuollon päättyminen

Jälkihuoltoon on oikeus 25-vuotiaaksi asti. Kunnan velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy siis viimeistään nuoren täyttäessä 25 vuotta tai viiden vuoden kuluttua siitä, kun lastensuojelun jälkihuollon tuen tarve on päätynyt. Tällöin jälkihuollon asiakassuunnitelmassa ja asiakaskertomuksessa tulee selkeästi todeta, ettei lapsella tai nuorella enää ole jälkihuollon tuen tarvetta. Jälkihuollon päättyessä tulee laatia nuoren kanssa suunnitelma, josta käy ilmi nuoren käytettävissä olevat tuki ja palvelut.

Itsenäistymisvarat

Itsenäistymisvaroja kertyy lapselle tai nuorelle hänen ollessaan sijoitettuna kodin ulkopuolelle. Itsenäistymisvaroja kertyy kuukausittain 40 prosenttia nuoren omista tuloista, kuten eläkkeistä, elatusavuuista ja korvauksista, joita kunta perii hoidon korvaukseksi sijoituksen aikana. Itsenäistymisvarojen käyttö suunnitellaan yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa, ja niillä voidaan tukea nuorta itsenäistymiseen liittyvissä hankinnoissa. Jälkihuolto-oikeuden päättyessä jäljellä olevat itsenäistymisvarat maksetaan nuorelle. Jos nuorelle ei ole kertynyt itsenäistymisvaroja, tulee kunnan tukea itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa harkinnan mukaan riittävästi.

Lähteet:

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. Lastensuojelun käsikirja.

https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/jalkihuolto#jalkihuollon_asiakassuunnitelma